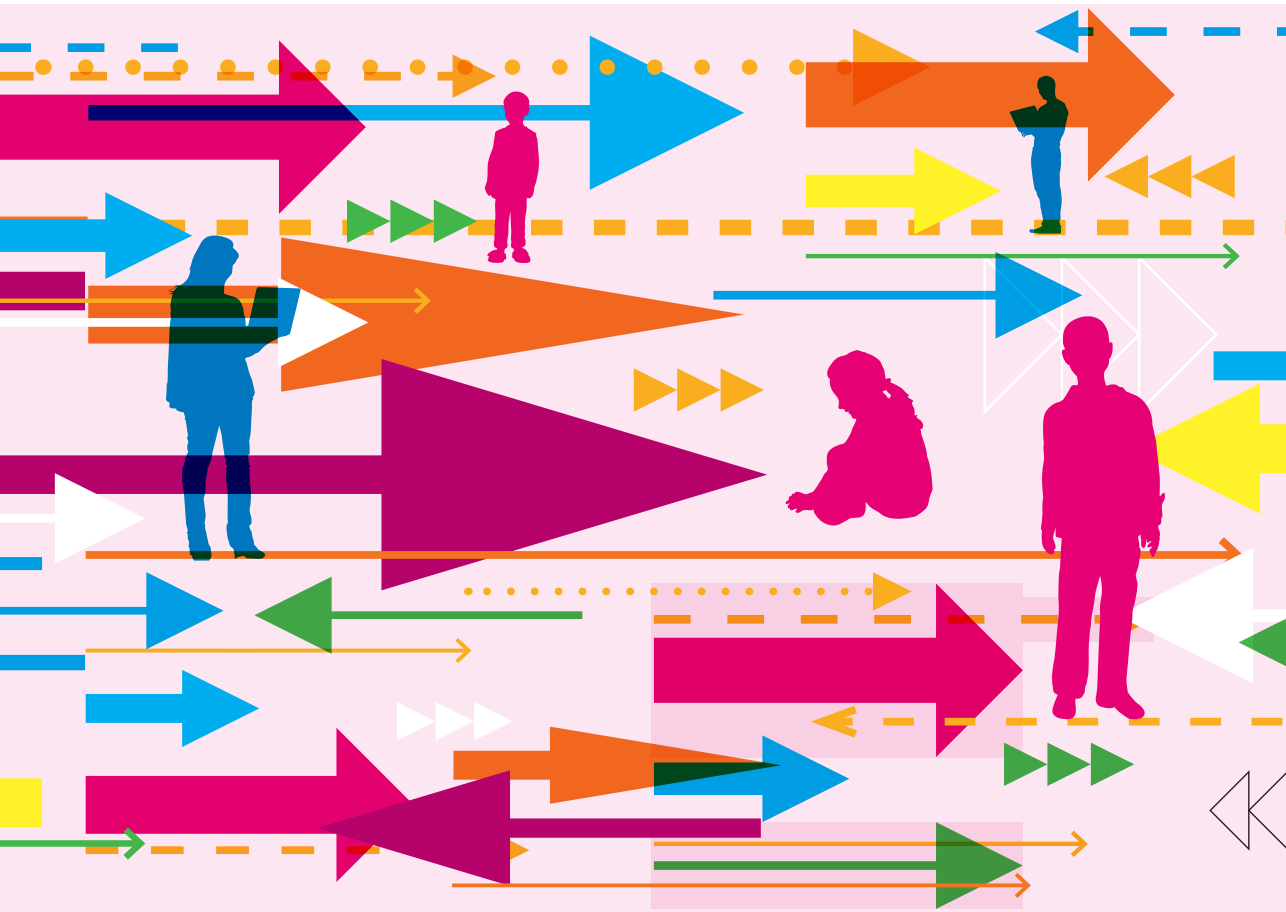
Toezicht Sociaal Domein
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Rapportage

Het lokale netwerk na Veilig Thuis

Wijchen

Toezicht Sociaal Domein
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

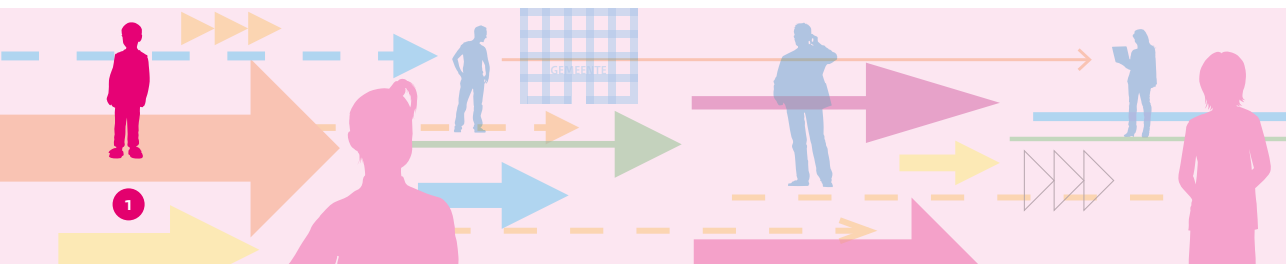
Rapportage

Het lokale netwerk na Veilig Thuis

Wijchen

De rijksinspecties die binnen Toezicht Sociaal Domein samenwerken zijn:
- Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
- Inspectie van het Onderwijs
- Inspectie Justitie en Veiligheid
- Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Utrecht, november 2019

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Resultaten 5
Waarborgen van veiligheid 5
Passende hulp 8
Evalueren 12

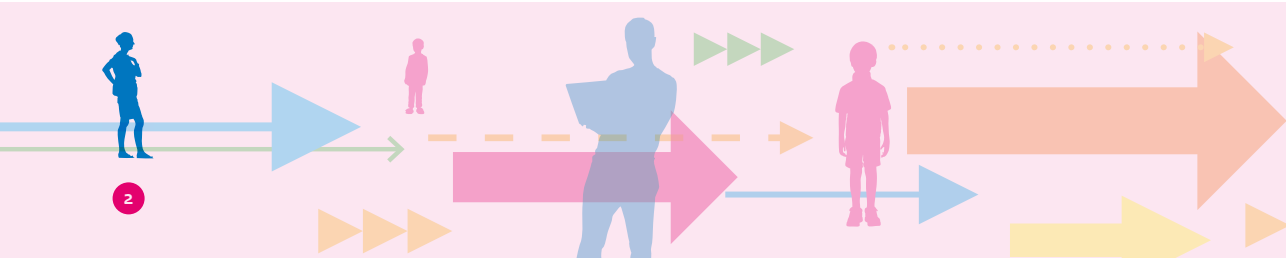
Goede voorbeelden/werkzame elementen 13

Conclusie 13

Aanbevelingen in het kort 14

Nazorg 15

Bijlagen 16

Inleiding

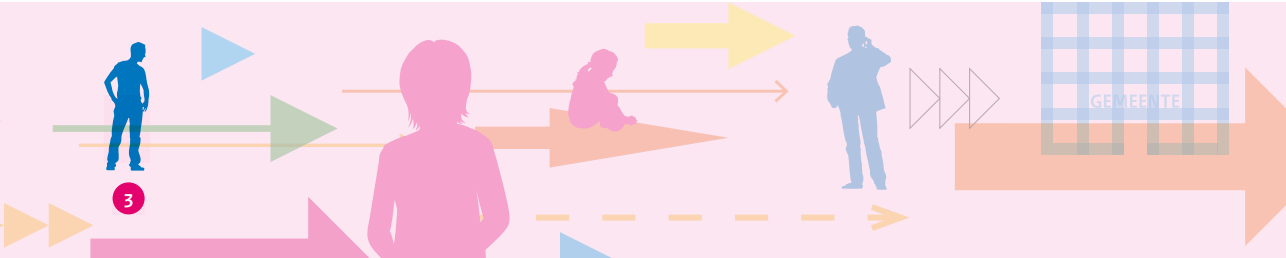
De samenwerkende rijksinspecties (hierna: inspecties) binnen Toezicht Sociaal Domein[1] onderzochten in de regio Gelderland-Zuid het functioneren van het lokale netwerk na onderzoek en overdracht van casuïstiek door Veilig Thuis. Uit eerdere onderzoeken van Toezicht Sociaal Domein en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd kwam de vraag naar voren of hulpverlening door het lokale netwerk in deze multi-probleem casuïstiek goed verloopt. Het doel van het huidige onderzoek is het bevorderen van de zorg en ondersteuning die het lokale netwerk biedt aan kwetsbare gezinnen die na onderzoek vanuit Veilig Thuis zijn overgedragen.

Het onderzoek is gericht op het vinden van goede voorbeelden en werkzame elementen die overdraagbaar zijn naar andere gemeenten en instellingen in Nederland. De inspecties keken naar goede punten en ook naar verbeterpunten.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de gemeenten Nijmegen, Wijchen en Zaltbommel. Deze rapportage gaat over de gemeente Wijchen. Gelderland-Zuid is de vierde onderzochte Veilig Thuis-regio. De inspecties zullen nog twee andere regio's in Nederland onderzoeken.

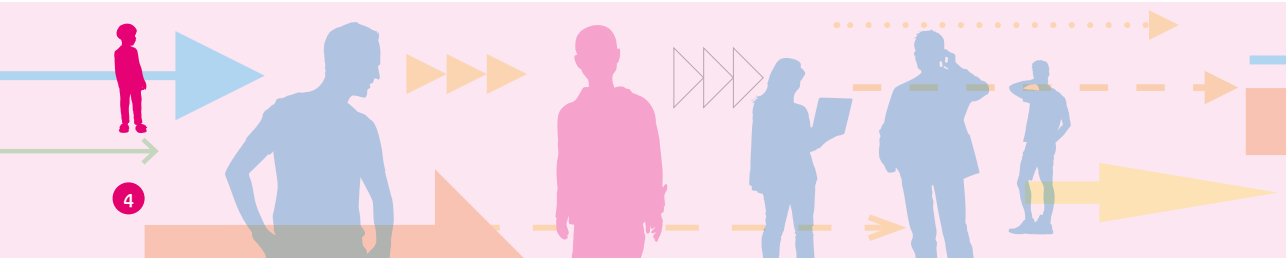
Bijlage 1 is het toezichtkader voor het onderzoek. In het toezichtkader staan de indicatoren voor veiligheid, effectieve zorg en ondersteuning en evaluatie. Bijlage 2 geeft de in het onderzoek gebruikte bronnen weer. De bij dit onderzoek betrokken instanties staan in bijlage 3.

[1] Toezicht Sociaal Domein is een samenwerkingsverband van vier rijksinspecties: Gezondheidszorg en Jeugd, Justitie en Veiligheid, Onderwijs en Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Toegang tot zorg

De inspecties selecteerden tien dossiers die na eigen onderzoek door Veilig Thuis Gelderland-Zuid werden overgedragen voor hulp aan het lokale netwerk in Wijchen. Veilig Thuis Gelderland-Zuid draagt de casuïstiek over aan het regieteam van de gemeente Wijchen. Het regieteam bekijkt of het een complexe casus betreft en of het nodig is dat zij regie voeren. Minder complexe casuïstiek dragen zij over aan het sociaal wijkteam (SWT) van Wijchen. Het SWT heeft verschillende soorten teams: Jeugd en Gezin, Volwassenen en Chronisch zieken & Ouderen. Medewerkers binnen het SWT komen vanuit verschillende (ambulante) zorg-organisaties. Het regieteam of SWT voert regie in een casus. Zorgaanbieders worden ingezet bij de uitvoering van de hulp.

Resultaten

De volgende paragrafen geven de resultaten weer aan de hand van opvallende thema's voor de gemeente Wijchen. De thema's komen voort uit het toezichtkader (zie bijlage 1). De inspecties schrijven over de situatie zoals aangetroffen in de praktijk. Indien in de resultaten beleid(voornemens) worden beschreven dan is dit in de tekst weergegeven.

Waarborgen van veiligheid

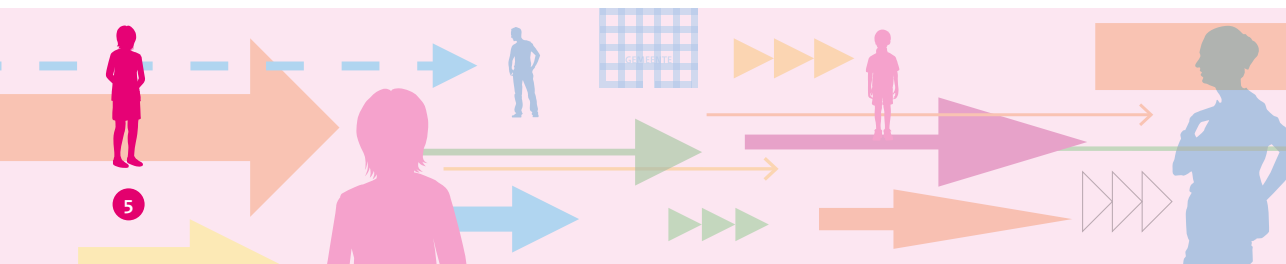
Overdracht vanuit Veilig Thuis

Wat gaat goed:

Mondelinge en schriftelijke overdracht
Veilig Thuis draagt casuïstiek zowel mondeling als schriftelijk over aan het regieteam. Het regieteam ontvangt schriftelijk de afsluitbrief met daarin de veiligheidsvoorwaarden en een veiligheidskaart, wanneer die is opgesteld. De veiligheidsvoorwaarden zijn, bij toestemming van jeugdigen en volwassenen, ook bekend bij zorgaanbieders.

Wat kan beter:

Warme overdracht
De samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis en de gemeenten spreken over een warme overdracht tussen Veilig Thuis en het regieteam. Tijdens een gezamenlijk huisbezoek kunnen dan zo snel mogelijk afspraken gemaakt worden samen met de jeugdigen en volwassenen over de inzet van de hulp. Een gezamenlijk huisbezoek met het regieteam/SWT en Veilig Thuis is in de praktijk

een enkele casus voorgekomen en gebeurt niet structureel. Een gezamenlijk huisbezoek vond dan plaats op initiatief van het regieteam/SWT.

Zicht houden op de veiligheid

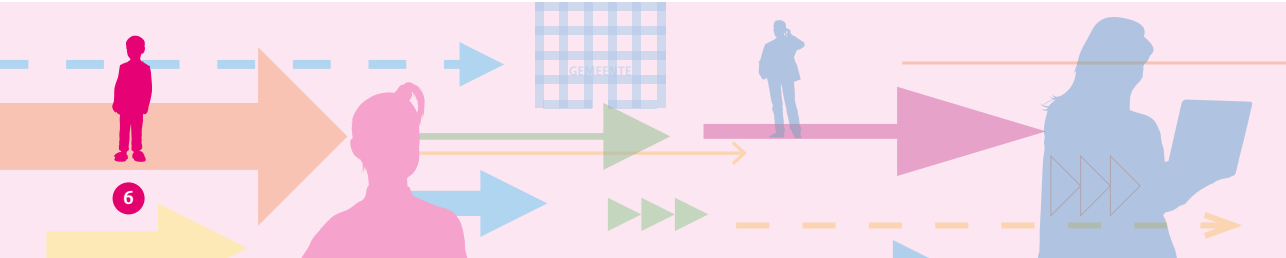
Wat gaat goed:

Veiligheid bespreken met jeugdigen en volwassenen
Het SWT[2] maakt het thema 'veiligheid' bespreekbaar met de jeugdigen en volwassenen. Dit vindt plaats tijdens huisbezoeken of grote overleggen samen met cliënten en betrokken instanties. In een casus die de inspecties volgden, vertelde de cliënt dat naar aanleiding van het onderzoek door Veilig Thuis besproken werd hoe de veiligheid in de gezinssituatie kon worden hersteld. Samen met jeugdigen en ouders werden daar (veiligheids)afspraken over gemaakt.

Wat kan beter:

Zicht houden op veiligheidsrisico's
Het zicht houden op veiligheidsrisico's blijkt na verloop van de tijd te verminderen. Als Veilig Thuis betrokken is of als er een verandering in de situatie is, wordt vanuit het SWT zicht gehouden en zo nodig acuut gereageerd. Op dat moment staat de veiligheid centraal. Wanneer er geen crisis meer is, Veilig Thuis de casus afsluit en de hulpverlening is opgestart, blijken (overige) veiligheidsrisico's die nog niet hersteld zijn buiten beeld te raken. De focus van de hulp lijkt dan met name te liggen op de hulpvraag van de cliënt.
In een casus die de inspecties volgden, werd de veiligheid besproken toen

[2] Voor de leesbaarheid is gekozen om regieteam en sociaal wijkteam samen te vatten in 'SWT'. Bij verschillen tussen het SWT en regieteam, wordt dit duidelijk vermeld.

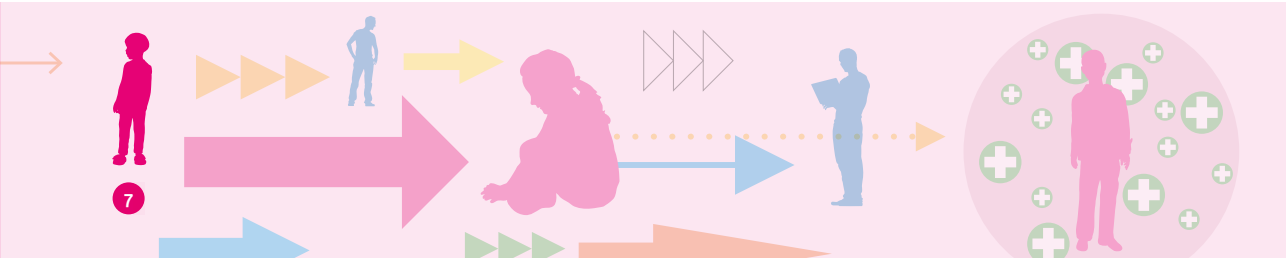

Veilig Thuis betrokken was. Er diende hulp ingezet te worden voor moeder en kind. Op het moment dat de hulp voor moeder gerealiseerd was, sloot het SWT de casus af. De veiligheidsdoelen voor het kind waren echter nog niet behaald.

Veiligheidsplan
In de samenwerkingsafspraken met Veilig Thuis staat dat het SWT verantwoordelijk is voor het maken en/of de uitvoering van het veiligheidsplan. Het veiligheidsplan wordt niet altijd opgesteld en/of niet gedeeld onder betrokken professionals en was niet altijd onderdeel van het dossier van het SWT. Wanneer een veiligheidsplan wordt gemaakt, gebeurt dit meestal door zorgaanbieders. Sommige professionals van zorgaanbieders geven aan dat zij niet altijd de juiste partij zijn om een veiligheidsplan op te stellen. Zij zouden dat graag (meer) gezamenlijk met het regieteam/SWT of VT willen doen.

Gedeelde visie op veiligheid
Het komt voor dat de professionals van het SWT en professionals van zorgaanbieders verschillen in visie op veiligheid. Dit kan tot misverstanden leiden. Waar de ene professional meent bij te dragen aan structurele veiligheid, typeert de ander dit als symptoombestrijding (in plaats van te werken aan achterliggende oorzaken en patronen). Het is van belang om een gedeelde visie op veiligheid te creëren, zodat achterliggende problematieken achterhaald worden en veiligheid duurzaam hersteld wordt.

Risicotaxatie met afgewogen conclusie of oordeel
Het gebruik van risicotaxaties door het SWT inclusief een afgewogen conclusie of oordeel over de veiligheidssituatie en (toekomstige) risico's wordt gemist. Dit is wel nodig voor een duidelijke sturing op de gewenste aanpak. Een afgewogen conclusie of oordeel helpt om dezelfde taal te spreken en zorgt ervoor dat risico's in een casus eenduidig worden geïnterpreteerd door de betrokken professionals.

Passende hulp

Jeugdigen/volwassenen staan centraal

Wat gaat goed:

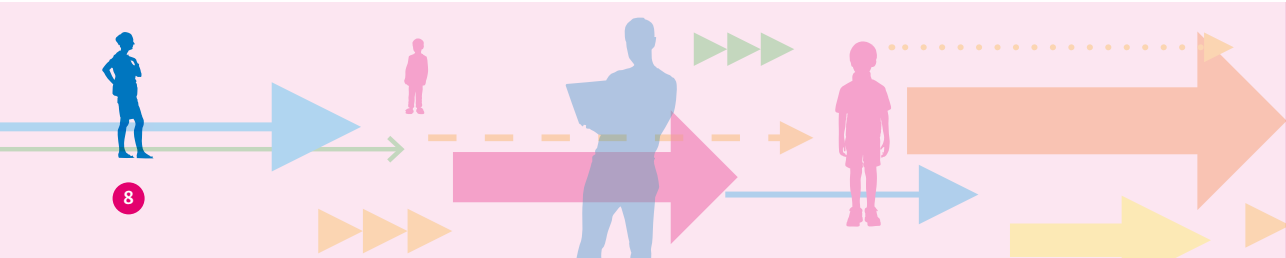
Jeugdigen en volwassenen betrokken
Zowel de medewerkers van het SWT als professionals van zorgaanbieders zorgen ervoor dat de jeugdigen en volwassenen betrokken zijn bij het hulpverleningsproces. Het SWT en professionals van zorgaanbieders voeren regelmatig gesprekken met de jeugdigen en volwassenen en vragen naar hun mening. Deze wordt ook vastgelegd. Een cliënt gaf aan dat ze zich gehoord voelde en was tevreden over het contact met betrokken professionals in de casus.

Informatie vanuit leefgebieden
Het SWT heeft sinds kort de mogelijkheid om informatie per leefgebied vast te leggen. Deze informatie werd eerder in notities verwerkt. Het SWT gebruikt de leefgebieden van het transformatieprogramma 'Positieve Gezondheid'[3].

Wat kan beter:

Continuïteit hulpverleningstraject
Nadat Veilig Thuis onderzoek heeft gedaan blijkt het soms langere tijd te duren voordat het hulpverleningstraject wordt opgestart. In een onderzocht dossier duurde het drie maanden voordat het SWT de geïndiceerde hulp kon opstarten. Hier kunnen verschillende redenen voor zijn. Soms bestaat onduidelijkheid over de overdracht van VT aan het SWT. Het SWT vraagt dan om meer informatie,

[3] De leefgebieden van Positieve Gezondheid zijn te vinden op: https://www.vilans.nl/producten/aan-de-slag-met-positieve-gezondheid.

wat tijd kost. Het kan ook zijn dat er wachttijd is bij de zorgaanbieder. Continuïteit van de hulpverlening is belangrijk om veiligheid te blijven waarborgen en aan te kunnen sluiten bij wat de jeugdigen en volwassenen op dat moment nodig hebben.

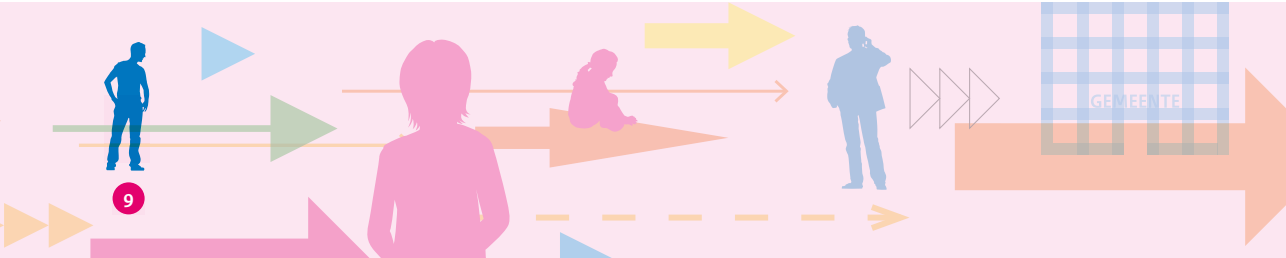
Zicht op kinderen houden
Het is belangrijk om in situaties van onveiligheid het welzijn en de veiligheid van kinderen in het zicht te houden. Het SWT Volwassenen kan ook regie voeren in casuïstiek van huishoudens met kinderen. De focus van de hulp ligt dan vaker op de ouders/volwassenen.

Praten met kinderen
Er wordt niet structureel met kinderen gesproken. Zowel in de dossiers als in interviews kwam dit naar voren. Het is belangrijk om de mening van kinderen te horen en met hen in gesprek te gaan, aangepast aan hun leeftijd. Daarbij is het van belang dat zij ook een stem krijgen in het verkrijgen van passende hulp volgens hun rechten uit het Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

1Gezin1Plan1Regisseur (1G1P1R)

Wat gaat goed:

Korte lijnen
De professionals in de gemeente Wijchen kunnen elkaar snel en makkelijk vinden als dat nodig is. De professionals vanuit zorgaanbieders hebben vaak een vaste contactpersoon vanuit het SWT. Een schoolmaatschappelijk werker is onderdeel van het SWT. Ook heeft het SWT sinds ongeveer een half jaar een vaste contact-persoon bij Veilig Thuis.

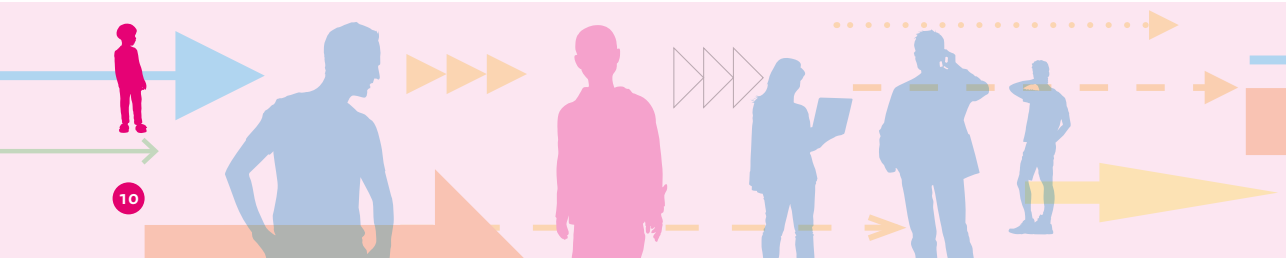

Domeinoverstijgend werken
De gemeente Wijchen heeft een gezamenlijke werkplek voor professionals uit meerdere domeinen onder één dak. In dit gebouw 't Mozaïek hebben verschillende organisaties en instanties zich gevestigd. Dit betreft o.a. schuldhulpverlening, dagbesteding, thuiszorg en het SWT. Dit zorgt voor een snellere afstemming tussen professionals uit verschillende domeinen.

Wat kan beter:

Samenhang (1G1P)
Een gedeelde probleemanalyse en een gezamenlijk plan zijn nodig om zorg en ondersteuning in samenhang uit te voeren. Het is niet duidelijk of afgestemd wordt en/of iedere professional werkt aan dezelfde doelen/veiligheidsvoorwaarden die vooraf zijn opgesteld door Veilig Thuis. Het SWT brengt niet alle doelen van iedere professional samen in een gezamenlijk plan. Als gevolg hiervan worden de hulpverlenings- en veiligheidsdoelen ook niet (gezamenlijk) geëvalueerd en is niet duidelijk of de ingezette hulp passend is. Het inzetten van MDO's met betrokken instanties, ook na verloop van tijd en als er geen crisis is, kan helpen om te streven naar een gedeelde probleemanalyse, samenhang in de hulp en dezelfde visie op veiligheid.

1 Regisseur (1R)
Als een casus wordt opgepakt door het regieteam is de regie duidelijk belegd bij het regieteam en is regievoering zichtbaar. In casuïstiek van het SWT is niet altijd duidelijk wie de regisseur is. Zorgaanbieders voelen zich dan regisseur voor het deel dat zij zelf uitvoeren. Zij benaderen het SWT wanneer een beschikking nodig is. Het SWT lijkt geen regie te pakken, maar uitvoering te geven aan een vraag als die naar hen toekomt.
In een casus waarin Veilig Thuis het afgelopen jaar onderzoek heeft gedaan, wist de school pas recent wie de regisseur vanuit het SWT is. Het is belangrijk dat de

regisseur in een casus contact houdt met alle betrokken professionals als ook met de volwassenen én de jeugdigen. De website 'Regie in het sociaal domein'[4] van TSD helpt om scherp te krijgen wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van een regisseur.

Informatie delen

Wat gaat goed:

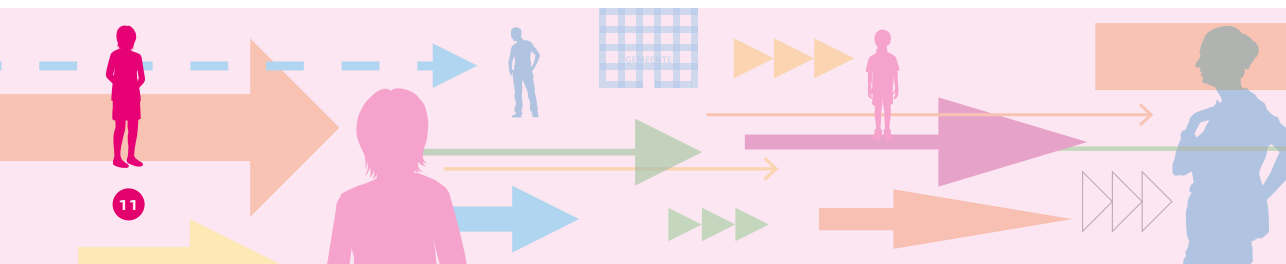
Toestemmingsformulieren
In toestemmingsformulieren, waarin de cliënten toestemming geven voor informatie-uitwisseling, staat goed beschreven over welke gegevens het gaat en voor welk doel het delen van de informatie nodig is. Op die manier wordt duidelijk of en om welke redenen informatie gedeeld wordt.

Wat kan beter:

Informatie delen in de keten onder structureel betrokkenen
Belangrijke informatie wordt vanuit het SWT niet altijd gedeeld met professionals in de keten, die de jeugdigen en volwassenen structureel zien. Soms heeft dat te maken met het geen toestemming hebben om informatie te delen van ouders of jongeren. Informatie over afsluiten van een casus door Veilig Thuis, dat SWT hulp in een gezin gaat bieden of dat deze hulp gaat stoppen wordt niet altijd gedeeld. Professionals vanuit bijvoorbeeld schuldhulpverlening of scholen worden hiervan niet op de hoogte gesteld en zijn ook niet altijd onderdeel van het veiligheidsplan en/of Multidisciplinair Overleg (MDO's). De website 'Kiezen en Delen'[5] van Toezicht Sociaal Domein laat zien wat de mogelijkheden zijn omtrent het delen van informatie.

---

[4] www.regiesociaaldomein.nl. Op deze website staan de taken en bevoegdheden van de regisseur beschreven.
[5] De website Kiezen en Delen staat welke informatie wanneer gedeeld mag worden: www.kiezen-en-delen.nl.

Evalueren

Wat gaat goed:

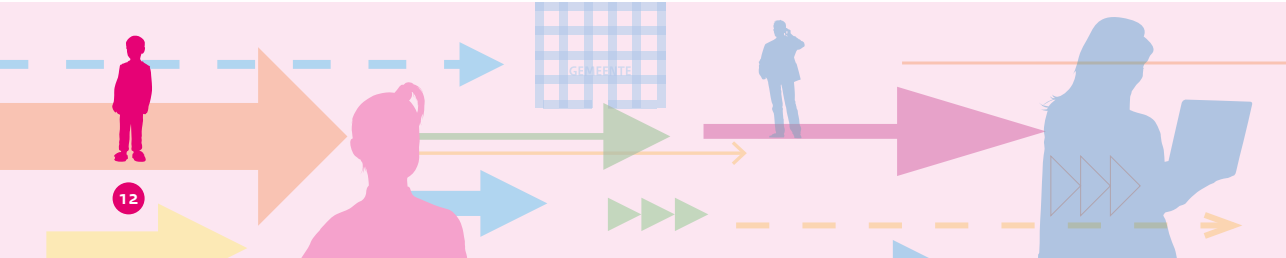
Afstemming casusevaluaties en monitoring door Veilig Thuis
Het SWT plant casusevaluaties met jeugdigen, volwassenen en professionals in op de momenten dat Veilig Thuis de casus gaat monitoren. De uitkomsten van de evaluaties ondersteunt de monitoring door Veilig Thuis. De evaluatiemomenten staan vanaf de start van de zorg en/of ondersteuning vast.

Wat kan beter:

Structurele evaluatiemomenten van hulpverlenings- en veiligheidsafspraken
Ondanks het volgen van de monitormomenten van Veilig Thuis, worden door het SWT hierna minder of geen structurele evaluatiemomenten met de jeugdigen en volwassenen en alle betrokken professionals georganiseerd. Een evaluatie wordt enkel gehouden als een indicatietermijn afloopt of als er zich een situatie voordoet die vraagt om ingrijpen. Dit laatste is meer reactief evalueren om vervolgens zo nodig de doelen aan te passen. Structurele evaluaties helpen om zicht te houden op veiligheid en of de ingezette zorg en ondersteuning passend is.

Evaluaties op netwerkniveau
De gemeente Wijchen heeft de Coöperatie 'Rondom Wijchen'[6] opgezet. Dit is een samenwerkingsverband waar verschillende zorgaanbieders en – instanties zich aan hebben verbonden. Onder zorgaanbieders en/of – instanties blijken er onduidelijkheden te bestaan over het verdere doel van de coöperatie. Door gezamenlijk te evalueren met betrokken (zorg)organisaties kan een intensievere samenwerking ontstaan en kan ingezet worden op het evalueren en meten van resultaten en effecten.

[6] Meer informatie over de Coöperatie Rondom Wijchen: https://rondomwijchen.com

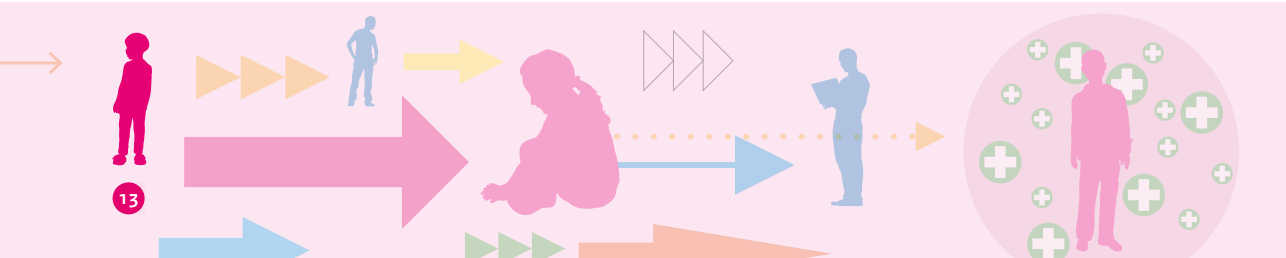

Goede voorbeelden/werkzame elementen

- Korte lijnen tussen professionals. Zij kennen elkaar en kunnen elkaar vinden op een gezamenlijke werkplek
- Professionals vanuit (ambulante) zorgaanbieders zijn onderdeel van het SWT, wat zorgt voor korte lijnen met zorgaanbieders
- Schoolmaatschappelijk werk is onderdeel van SWT, wat zorgt voor een betere verbinding tussen onderwijs en jeugdzorg/sociaal domein
- Bij een GGZ-instelling worden cliënten niet op een wachtlijst gezet, maar wordt zo snel mogelijk een gesprek gepland
- Het SWT heeft een vast contactpersoon bij Veilig Thuis
- De mogelijkheid voor cliënten om van verschillende hulp/begeleidingsvormen gebruik te maken onder één dak. Zorgaanbieders vanuit verschillende domeinen zijn beschikbaar voor cliënten in één gebouw.

Conclusie

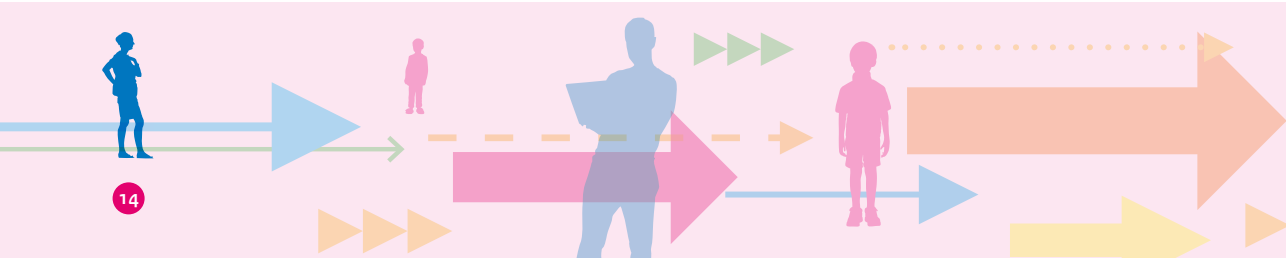
De gemeente Wijchen stimuleert korte lijnen tussen de professionals. Dit zowel op casusniveau door professionals onder één dak te hebben, als op organisatieniveau, door de coöperatie 'Rondom Wijchen'. Professionals weten elkaar makkelijk te vinden als zorg en ondersteuning ingezet moet worden. Belangrijke elementen voor het creëren van samenhang in de hulp ontbreken nog. Het gaat om een gedeelde visie op veiligheid, waardoor iedere betrokken professional dezelfde taal spreekt. Een gedeelde probleemanalyse in een gezamenlijk plan, waarbij betrokken professionals werken aan dezelfde doelen wordt gemist. Kwaliteit van regievoering over dit plan en het hulpverleningsproces is verschillend voor professionals uit het regieteam en SWT. Na verloop van een casus en als de crisissituatie (deels) hersteld is, lijkt de focus van de regisseur uit het SWT meer te liggen op de hulpvraag van de cliënt en minder op

de risico's zoals gesignaleerd door Veilig Thuis. Hierdoor kunnen doelen gericht op veiligheid verwateren en uiteindelijk niet meer worden hersteld. Structurele MDO's, met alle betrokkenen professionals in de keten, kunnen helpen om regie op (herstel van) veiligheid en de samenhang in de hulp te waarborgen.
Door evaluaties op casus- en netwerkniveau in te zetten, kunnen samenhang en resultaten van de hulpverlening in kaart worden gebracht en wederzijdse verwachtingen verbeterd worden.

Aanbevelingen in het kort

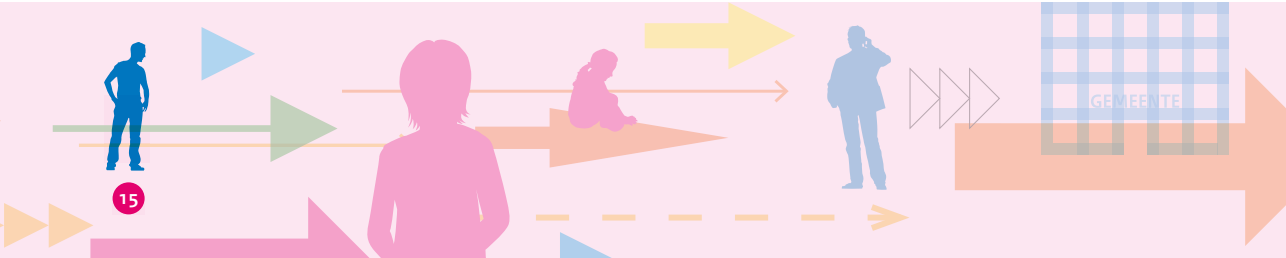
1 Houdt zicht op de veiligheid ook wanneer de zorg en ondersteuning in een casus opgestart is of de veiligheid deels lijkt te zijn hersteld. De veiligheids-voorwaarden vanuit Veilig Thuis en risicotaxaties met een afgewogen conclusie of oordeel helpen om te zorgen dat de risico's in een casus voor professionals eenduidig zijn.
2 Zorg voor een gezamenlijke visie op veiligheid. Creëer een veiligheidsplan waar veiligheidsdoelen SMART worden beschreven voor betrokken professionals en deel dit veiligheidsplan met belangrijke betrokken partijen. Het MDO kan structureel georganiseerd worden en kan helpen om continue zicht op de veiligheid te houden.
3 Zorg voor meer samenhang. De regisseur van een casus moet sturing geven aan het hulpverleningsproces. De rol van regisseur moet duidelijk zijn. Een gedeelde probleemanalyse en een gezamenlijk plan helpt ervoor te zorgen dat iedere betrokken professional met dezelfde visie aan doelen werkt om veiligheid te herstellen.
4 Deel informatie met belangrijke betrokken professionals, zoals het onderwijs. Dan zijn zij ook op de hoogte van de ontwikkelingen in een casus. Zet warme overdrachten centraal.

5 Zorg voor structurele evaluaties van veiligheid en verdere samenwerking op casus- en netwerkniveau, zodat het effect van de zorg en ondersteuning helder wordt en een ketensamenwerking tot stand komt. Dit leidt tot verbinding tussen verschillende vormen van hulpverlening die vervolgens betere passende hulp mogelijk maken.

Nazorg

De inspecties vragen de gemeente Wijchen regie te nemen in het doorvoeren van de noodzakelijke verbeteringen aangaande de gesignaleerde verbeterpunten. De inspecties vernemen graag vóór 1 maart 2020 welke verbeteringen worden getroffen. Een jaar na vaststelling van deze rapportage gaan de inspecties met de gemeente Wijchen en de betrokken partijen de voortgang van de verbeter-maatregelen na.

Bijlagen

Bijlage 1: Het lokale netwerk na Veilig Thuis Gelderland Zuid | Toezicht Sociaal Domein

In hoeverre wordt door het lokale netwerk de veiligheid gewaarborgd?

Thema: Maatregelen voor herstel directe veiligheid

Criteria TSD	Indicator	Operationalisering	Oordeel/beslisregel op indicatorniveau
Jeugdigen en/of volwassenen[7] worden adequaat naar zorg en ondersteuning toe geleid wanneer zij dat nodig hebben.	1 Bij de overdracht wordt de benodigde informatie overgedragen vanuit Veilig Thuis naar de professional (conform de regionale samenwerkingsafspraken)	**Overdracht na onderzoek** ***Conform de samenwerkingsafspraken regio Gelderland-Zuid:*** Veilig Thuis: A organiseert een snelle interventie bij acuut gevaar; B informeert het betrokken cliëntsysteem **schriftelijk** over het feit dat een melding is doorgezet naar het lokaal veld; C informeert het lokaal veld over de start van een onderzoek en over de uitkomsten van een onderzoek; D informeert het lokaal veld via **persoonlijk contact** (warme overdracht) als een casus wordt overgedragen; E is verantwoordelijk voor zicht op veiligheid vanaf het moment dat een melding is getrieerd tot het moment dat de casus is overgedragen naar het lokaal veld. **Overdrachtsprotocol** F Lokaal veld ontvangt de in het Overdrachtsprotocol beschreven overdrachtsinformatie; - De daartoe aangewezen persoon in het lokaal veld ontvangt de overdracht en maakt een hulpverleningsplan. - Casuïstiek wordt opgepakt binnen de termijn die VT adviseert ten aanzien van te nemen vervolgstappen; of het lokaal veld beargumenteert waarom dat advies wordt losgelaten. - Het lokaal veld neemt contact op met- en informeert de betrokkene.	Om positief te beoordelen geeft het lokale netwerk aan dat zij de informatie die nodig is voor een passende interventie schriftelijk of digitaal hebben ontvangen. Het veiligheidsplan moet daar een onderdeel van zijn.

[7] Heeft betrekking op huishoudens met en zonder kinderen.

Criteria TSD	Indicator	Operationalisering	Oordeel/beslisregel op indicatorniveau
		Gezamenlijke reflectie Op casusniveau is er gelegenheid voor gezamenlijke reflectie tussen Veilig Thuis en het lokale netwerk.	Om positief te beoordelen geeft het lokale netwerk aan dat zij indien nodig kunnen afstemmen met Veilig Thuis. Er zijn afspraken over en dit werkt in de praktijk.
De veiligheid van jeugdigen en volwassenen, die zorg en/of ondersteuning krijgen, is geborgd.	2 Er wordt zicht gehouden op herstel van veiligheid door de professional.	**Risico-inschatting** Bij het bepalen van de hulpvraag zijn de veiligheids-risico's en ontwikkelingsbedreigingen voor de jeugdige of volwassene aantoonbaar en tijdig ingeschat. De veiligheidsinschatting is gemaakt op basis van de volledige problematiek/hulpvraag. Er is een afgewogen conclusie of oordeel.	Om positief te beoordelen schat de professional de veiligheidsrisico's van jeugdigen en volwassenen systematisch in bij aanvang van de hulp met behulp van een gestandaardiseerde risico-inschatting; minimaal een aantal concrete vragen over de veiligheid. Er is multidisciplinair overleg over de afwegingen van de risico's en het handelen hierbij. Een afgewogen conclusie of oordeel is onderdeel van de risico-inschatting.
		Passende maatregelen nemen De professional bewaakt of de directe veiligheid wordt gerealiseerd en neemt passende maatregelen als hier onvoldoende zicht op is of wanneer dit onvoldoende gebeurt (bijv. terugmelden). Bij situaties van zorgmijding of afhaken van het hulpverlenings-proces wordt door de professional afgewogen welke maatregelen ingezet moeten worden om de veiligheid te kunnen waarborgen.	Om positief te beoordelen is zichtbaar dat de professional maatregelen neemt als de directe veiligheid onvoldoende wordt gerealiseerd.
		Monitoren door Veilig Thuis ***Conform de samenwerkingsafspraken regio Gelderland-Zuid:*** Veilig Thuis monitort gedurende een periode van gemiddeld anderhalf jaar en stelt in overleg met de directe betrokkenen en overdrachtspartij vast: - Hoe vaak, met wie, op welke tijdstippen en welke wijze contacten worden gelegd; - Dat Veilig Thuis tenminste monitort na drie en twaalf maanden, en zoveel vaker en langer als nodig is.	Om positief te beoordelen moet blijken dat er drie maanden na onderzoek contact is geweest tussen Veilig Thuis en het lokale netwerk i.v.m. de monitor-functie van Veilig Thuis.

Criteria TSD	Indicator	Operationalisering	Oordeel/beslisregel op indicatorniveau
	3 Er is door een professional een veiligheidsplan opgesteld voor de jeugdige of volwassene dat voldoet aan de eisen in het handelings-protocol.[8]	**Veiligheidsplan** Het veiligheidsplan/veiligheidsvoorwaarden is gemaakt/zijn opgesteld met de jeugdige en/of volwassene en het professionele en sociale netwerk die directe veiligheid helpen te herstellen. Waarin met duidelijke afspraken is vastgelegd wie waarvoor verantwoordelijk is en wanneer aan wie gerapporteerd wordt. Het veiligheidsplan moet worden gebaseerd op de input/veiligheidsvoorwaarden van Veilig Thuis.	Om positief te beoordelen is zichtbaar dat het veiligheidsplan samen met de jeugdige of volwassene en de professionals gemaakt is en dat het veiligheidsplan bij betrokken partijen bekend is. Er zijn afspraken met professionals en/of het sociale netwerk om zicht te houden op de jeugdige of volwassene op een dusdanige manier dat er waarborgen voor veiligheid zijn.
De zorg en ondersteuning aan jeugdigen en volwassenen is resultaatgericht	4 De professional stelt doelen gericht op herstel van veiligheid.	**Doelen** De doelen in het veiligheidsplan zijn geprioriteerd en concreet uitgewerkt.	Om positief te beoordelen zijn er door de professional doelen vastgesteld. Deze doelen zijn SMART geformuleerd en er is bepaald wie wat doet en wanneer om het doel te bereiken.
		Regievoering De professional(s), Veilig Thuis en de betreffende jeugdigen en/of volwassenen hebben duidelijk wie regie voert in een casus. De regisseur voert effectief regie in de casus.	Om positief te beoordelen moet zichtbaar zijn waar de regievoering is belegd en bestaat hierover duidelijkheid bij de professionals en jeugdige en/of volwassene. Regievoering is zichtbaar bij totstandkoming veiligheid, 1 plan, evaluatie en bijsturing.

In hoeverre wordt passende hulp ingezet om onveiligheid in de toekomst te voorkomen?

Thema: Passende hulp voor herstel van veiligheid op langere termijn en vermindering van kans op herhaling

Criteria TSD	Indicator	Operationalisering	Oordeel/beslisregel op indicatorniveau
Jeugdigen en volwassenen staan centraal in zorg en ondersteuning	5 De zorg en de ondersteuning vanuit de professional is passend.	**Leefgebieden in kaart** Bij het bepalen van de zorgbehoefte is gekeken naar achterliggende hulpvraag op leefgebieden die in verband staan met herstel van de veiligheid.	Om positief te beoordelen moet in ieder geval aandacht worden gegeven aan de volgende gebieden: financiën, huisvesting, geestelijke gezondheidszorg, het dagelijkse leven, de opvoeding van de kinderen (indien van toepassing) en het sociale netwerk.

[8] VNG-model Handelingsprotocol voor het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en kindermishandeling, 'Veilig Thuis': VT neemt verantwoordelijkheid voor veiligheid en herstel bij alle meldingen waarvoor een vervolgtraject wordt ingezet. Dat wil zeggen dat VT er zorg voor draagt dat een veiligheidsplan en een hulpverlenings- en herstelplan worden opgesteld in alle meldingen die daarvoor in aanmerking komen. In meldingen waar VT zelf de verantwoordelijkheid neemt voor de vervolgstappen en/of onderzoek doet, stelt het zelf deze plannen op. Bij meldingen die worden overgedragen maakt VT afspraken met ketenpartners over het opstellen en uitvoeren van die plannen.

In hoeverre wordt passende hulp ingezet om onveiligheid in de toekomst te voorkomen?

Thema: Passende hulp voor herstel van veiligheid op langere termijn en vermindering van kans op herhaling

Criteria TSD	Indicator	Operationalisering	Oordeel/beslisregel op indicatorniveau
	5 De zorg en de ondersteuning vanuit de professional is passend.	**Zelfredzaamheid bepalen** De mate van zelfredzaamheid is ingeschat en de inzet van de zorg en ondersteuning sluit hierbij aan.	Om positief te beoordelen moet aannemelijk zijn gemaakt dat een inschatting is gemaakt van de zelfredzaamheid op basis van de verschillende leefgebieden en dat de zorg en ondersteuning hierbij aansluit. Dit kan bijvoorbeeld d.m.v. de zelfredzaamheidmatrix.
		Gezin of huishouden betrokken De hulpvraag is in dialoog met het gezin of huishouden geformuleerd.	Om positief te beoordelen moet zichtbaar zijn dat de jeugdigen en/of volwassenen betrokken zijn bij het formuleren van de hulpvraag.
Zorg en ondersteuning aan jeugdigen en volwassenen wordt in samenhang geboden	6 De professional voert regie zodat er samenhang is in de aangeboden hulp.	**1G, 1P en 1R** De professional biedt zorg en ondersteuning via het principe van 1 gezin/huishouden, 1 plan en 1 regisseur. Het plan is opgesteld samen met het gezin (en jeugdige) of huishouden.	Om positief te beoordelen moet er sprake zijn van één gezamenlijk plan van het gezin, door de jeugdige en/of huishouden opgesteld met de betrokken professionals. Deelplannen van betrokken instanties zijn afgestemd op 1G,1P en 1R. Ook wordt in het plan aangegeven wie de regie voert over de hulp.
		Eigen kracht Het sociale netwerk is in kaart gebracht en wordt indien mogelijk en wenselijk betrokken bij de geboden zorg en ondersteuning.	Om positief te beoordelen is het sociale netwerk in kaart gebracht en wordt ingezet ter versterking van de geboden zorg en ondersteuning.
	7 De professional deelt, indien nodig, informatie met instanties i.h.k.v. veiligheid en passende zorg.	**Informatie delen** Professionals dragen met toestemming van de jeugdige of volwassene relevante informatie zo spoedig mogelijk over aan overige betrokken partijen. Indien de veiligheid dit vereist wordt informatie gedeeld.	Om positief te beoordelen is toestemming aan de jeugdige of volwassene gevraagd om informatie te delen en blijkt uit de gegevens dat de informatie is gedeeld. Bij informatiedeling zonder toestemming zijn de afwegingen hiertoe inzichtelijk.
Veranderingen in de situatie worden gesignaleerd en beoordeeld of dit de behoefte aan zorg en ondersteuning beïnvloed. Zo nodig wordt de zorg en ondersteuning daarop aangepast	8 De professional signaleert gedurende het gehele hulpverleningsproces of er aanpassing van zorg en ondersteuning nodig is.	**Signaleren** De professional houdt zicht op de ondersteunings-behoefte van jeugdige of volwassene en past de zorg en ondersteuning aan wanneer de veiligheid opnieuw in het geding is of wanneer de zorg en ondersteuning afgeschaald of afgesloten kan worden.	Om positief te beoordelen moet aannemelijk zijn gemaakt dat professionals en de jeugdigen en/of volwassene gezamenlijk de doelen waar nodig bijstellen.

Is er kwaliteitsmanagement waardoor er zicht is op welke elementen effectief werken bij herstel en behoud van veiligheid?

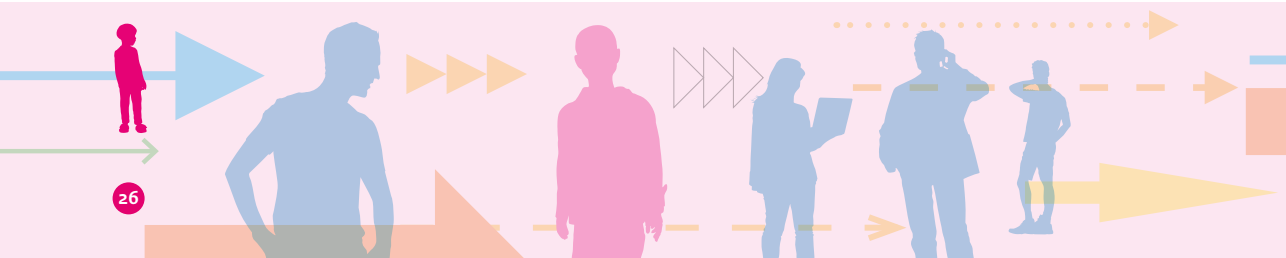
Thema: Evaluatie van werkzame elementen

Criteria TSD	Indicator	Operationalisering	Oordeel/beslisregel op indicatorniveau
Zorg en ondersteuning zijn gericht op het behalen van effecten	9 Er wordt op casusniveau systematisch geëvalueerd of de gestelde doelen zijn behaald.	**Methode** Er wordt op casusniveau een methode gehanteerd voor het evalueren van de zorg en ondersteuning en de gestelde doelen. Hierbij worden eigen ervaringen van cliënten gebruikt.	Om positief te oordelen moet aannemelijk zijn gemaakt dat professionals samen met de jeugdige en/of volwassene en andere betrokken instanties de doelen hebben geëvalueerd en dat eigen ervaringen van cliënten hierbij zijn gebruikt.
	10 Bij evaluatie van de zorg en ondersteuning is vastgesteld of de veiligheidsrisico's/ ontwikkelingsbedreigingen voor de jeugdigen en volwassenen zijn verminderd/zijn beperkt en of de directe veiligheid nog steeds is gerealiseerd.	**Evaluatie veiligheid** Tijdens de evaluatie van de zorg en ondersteuning wordt op een gestandaardiseerde wijze vastgesteld of de veiligheidsrisico's voor de jeugdige en/of volwassene verminderd of beperkt zijn en of er sprake is van directe veiligheid. Daarbij wordt input van andere professionals afgewogen en proactief verzameld.	Om positief te oordelen moet duidelijk zijn dat bij de evaluatie een vergelijking wordt gemaakt tussen de startsituatie en de huidige situatie met betrekking tot de ingeschatte veiligheidsrisico's/ontwikkelingsbedreigingen.
De instelling voert systematisch kwaliteits-management uit	11 De instelling evalueert en verbetert waar nodig de resultaten / effecten van de zorg en ondersteuning die wordt geboden.	**Kwaliteit werkwijze** Er is duidelijkheid over op welke wijze informatie wordt verzameld over kwaliteit en effect van de hulp en of de instelling bereikte resultaten en opgemerkte knelpunten in beeld brengt en verbeteringen aanbrengt.	Om positief te oordelen moet aannemelijk zijn gemaakt dat de instelling systematisch resultaten en knelpunten in beeld brengt en verbeteringen aanbrengt.
Het lokale netwerk voert gezamenlijk systematisch kwaliteitsmanagement uit	12 Het lokale netwerk evalueert (gezamenlijk) en verbetert waar nodig de (gezamenlijke) resultaten en de samenhang van de zorg en ondersteuning die wordt geboden.	Het is duidelijk of en hoe het lokale netwerk de samenwerking en resultaten evalueren. Ook is duidelijk hoe het lokale netwerk waar nodig verbeteringen aanbrengt.	Om positief te oordelen moet aannemelijk zijn gemaakt dat het lokale netwerk (gezamenlijk) de resultaten en de samenhang evalueert en waar nodig (de samenhang van) de zorg en ondersteuning verbetert.

Bijlage 2: Onderzoeksopzet

- *Documentenanalyse*
  Beleidsdocumenten
  Werkinstructies
- *Dossieronderzoek*
- *Interviews*
  Veilig Thuis medewerkers
  Leidinggevende en casusregisseur van sociaal wijkteam en regieteam
  Coördinator en casusregisseur van sociaal wijkteam volwassenen
  Cliënten / sociale netwerk
  Professionals van zorgaanbieders / netwerkpartners
- *Reflectiebijeenkomst*
  Alle bij het onderzoek betrokken instanties

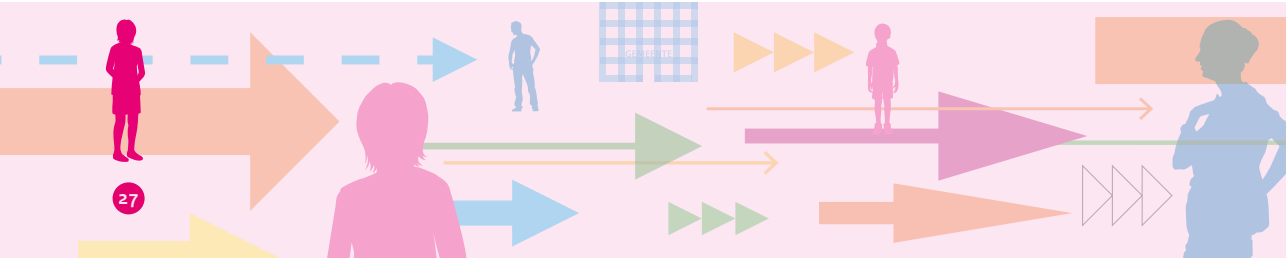
Indien u vragen heeft over de onderzoeksmethode dan kunt u het externe plan van aanpak opvragen door te mailen naar: info@toezichtsociaaldomein.nl

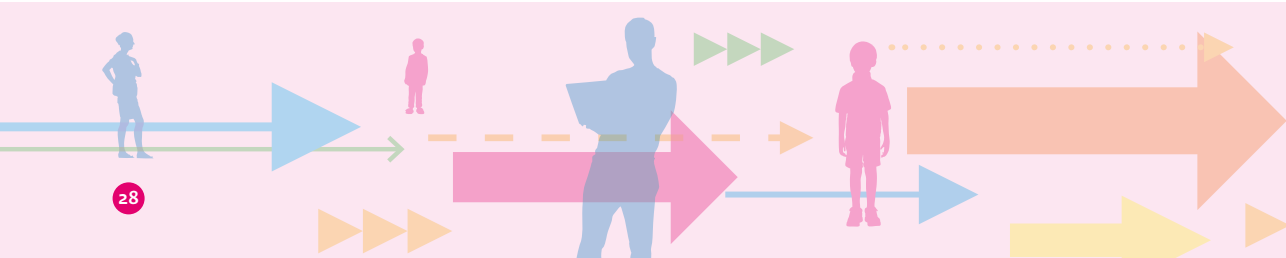

Bijlage 3: Deelnemende partijen aan onderzoek

De samenwerkende inspecties hebben de volgende instanties bij het onderzoek betrokken:

Gemeente Wijchen
Regieteam en Sociaal wijkteam Wijchen team Jeugd en Volwassenen
Compass GGZ
Driestroom
Onder de Bomen
Paulusschool
Schuldhulpverlening

Toezicht Sociaal Domein

Bezoekadres:
Stadskantoor Utrecht
Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Telefoon: 088-3700288
E-mail: info@toezichtsociaaldomein.nl

Postadres:
Postbus 2518
6401 DA Heerlen

